

ТАҚРИЗ

ба автореферати Орифов Орзу Обидхучаевич бо унвони “Хусусиятҳои педагогии рафъи мушкилоти омӯзиши забони англисӣ дар ташаккули салоҳиятмандии нутқии донишҷӯёни мактабҳои олӣ» барои дарёғти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08 - назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.04-Назария ва методикаи фанҳои гуманитарӣ).

Ҳоло қисмати муайянни аҳолӣ ва волидайн исрор меварзанд, ки фарзандонашон забони англисиро омӯзанд ва мутахассиси хуб шаванд. Ин тааҷҷубовар нест, зоро ин забони расмии шумораи зиёди кишварҳои дунё аст, ҳамчунин дар муоширатҳои технологӣ ва бо шаҳрвандони кишварҳои ҳамсоя зарур аст. Имruz вазъият ба таври кулӣ тағиیر ёфтааст: донистани забони англисӣ дигар хеле муҳим гаштааст, балки зарурати ҳаётан муҳим буда, барои таҳсил имконоти кофӣ вучуд доранд, ки дар бораи методологияи таълим мулоҳиза рондан бамавқеъ аст, аммо бояд рӯирост иқрор шуд, ки омӯхтани ҳамаи забонҳои хориҷӣ мушкилиҳои муайянни худро дорад.

Ҳатто ҳолатҳое ҳам ба қайд гширифта шудаанд, ки гӯё муҳассилин қобилият надошта бошанд, дарсу машғулиятҳо қатъ гаштаанд. Мантиқан ин тавр нест, аксари донишҷӯён тамоми малакаю маҳоратҳои заруриро барои омӯхтани забон доранд - мушкилот дар низоми дақиқ ва муассири таълим аст.

Масъалаи таҳқиқшаванда аз ҷониби Орифов Орзу Обидхучаевич асоан ду мавзуро дар бар мегирад. Муҳакқиқ аз як ҷониб мушкилоти таълими забони англисиро дар донишҷӯёни мактабҳои олӣ муайян ва роҳи ҳалли он мушкилотро пешниҳод намудааст. Аз ҷониби дигар, масъалаи баланд бардоштани салоҳиятмандии донишҷӯёро дида баромадааст, ки барои мутахассисони оянда чизи зарурӣ ба ҳисоб меравад. Ӯ до ниш, малакаю маҳорат ва фаҳмиши ил мии ҳудро васеъ истифода бурда, аввалан масъаларо ба таври назаряйӣ омухта, сипас, методҳои муосир ва инноватсионии таълимро дар самти тадриси забони англисӣ дар қисмати амалии кор пешниҳод кардааст. Ҳам дар қисми назаряйӣ ва ҳам дар қисми амалии кор ба ақидаҳои муҳаққиқони барҷастаи ватанию хориҷӣ такя намуда, мулоҳизаҳои худро манзур соҳтааст. Орифов О.О. моҳият, мазмун ва соҳтори раванди мушаххаси педагогии рафъи душвориҳои таълим, роҳҳои педагогии рафъи мушкилоти дар байни донишҷӯён мавҷудбуدارо асоснок кардааст.

Дар асоси натичаи таҳқиқот, ки дар чанд марҳила сурат гирифтаанд, хулоса ва пешниҳодоти диссертант пешниҳод гардидааст. Бо ин роҳ, саҳми худро дар таҳлилу баррасӣ ва муайянсозии мушкилоти мавзуи таҳқиқ, яъне рафъи мушкилоти таълими забони англисӣ ва баланд бардоштани салоҳиятмандии донишҷӯён ба таври назаррас гузаштааст.

Мавсүф натичаҳои таҳқиқоти худро дар ду монография, панҷ мақолаи илмӣ дар маҷалаҳои тақризшавандагӣ ва ҳашт маҷалаҳои гуногун ба таърасонида дар конференсияҳои сатҳи баррасӣ намудааст, ки донишҷӯёну омӯзгорон ва муҳаққиқон аз он метавонанд аз онҳо истифода баранд.

Диссертатсияи Орифов Орзу Обидхуҷаевиҷ дар мавзуи “Хусусиятҳои педагогии рафъи мушкилоти омӯзиши забони англисӣ дар ташаккули салоҳиятмандии нутқии донишҷӯёни мактабҳои олӣ” аз мӯчаддима, ду боб, зербобҳо, хулоса ва руйхати адабиёд иборат буда, аз лиҳози соҳтор ва аппарати илмӣ ба талаботи иҷрои корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ҷавобгу аст.

Муқаддимаи диссертатсия дар асоси қоида ва талаботҳои КОА ҶТ таҳия гардида, ҳадаф объект, предмет, фарзия, заминай назариявӣ-методологӣ, навгонӣ, марҳилаҳои таҳқиқот, пойгоҳи корҳои таҷрибавӣ-озмоишиӣ, аҳамияти назариявӣ ва амалии кор, нуктаҳои барои ҳимояи пешниҳодгардида ва дигар маълумоти заруриро дар бар мегирад.

Боби аввали диссертатсия - “**Асосҳои илмӣ-назариявии пешгири ве рафъи мушкилот дар раванди таълими ЗА ҷиҳати ташаккули салоҳиятмандии нутқии донишҷӯён**” ба тавсифу баррасии масъалаҳои вобаста ба асосҳои илмӣ ва амалии рафъи мушкилоти забони англисӣ баҳшида шудааст.

Қисмати мазкур аз се зербоб иборат буда, фарогири ақидаҳои назариявии мавзуи таҳқиқотӣ аст. Мавқеи ислоҳоти қасбӣ, нозукии сарфу наҳви забони англисиро дар асоси забони модарӣ дар таълими забони англисӣ муайян намудааст.

Боби дуюми диссертатсия - «**Технологияҳои инноватсионии педагогӣ дар ташаккули салоҳиятмандии нутқии донишҷӯён дар таълими забони англисӣ**» фарогири масъалаҳои вобаста ба самаранокии бартарафсозии мушкилот дар арғти омӯзиши забони англисӣ мебошад.

Се зербоби ин қисми кор истифодаи васеи ТИК дар таълими забони англисӣ, истифодаи усуљҳои фаъолӣ таълим ва санчиши самаранокии равияи системӣ-фаъолмандӣ ва технологияҳои инноватсионии педагогиро дар озмоиши таълимӣ ба мақсади баланд бардоштани салоҳиятмандии қасбии донишҷӯён дар бар гирифтаас.

Дар хуносай диссертатсия чамъбости андешаҳои илмии унвонҷӯ дар банду фаслҳои алоҳида зикр гардида, ҳамчунин тавсияҳо барои истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот фаро гирифта шудданд.

Дар дохили кор хатогиҳои техниқӣ, грамматикиӣ ва имлой ҷо-ҷо во меҳуранд, ки ба ақидаи ман арзиши илмии диссертатсияро паст намекунанд ва диссертатсияи илмӣ-таҳқиқотии мазкурро кори илмии баанҷомрасида ҳисобид.

Диссертатсияи Орифов Орзу Обидхуҷаевич дар мавзӯи «Хусусиятҳои педагогии рафъи мушкилоти омузиши забони англisiй дар ташаккули салоҳиятмандии нутқии донишҷӯёни мактабҳои олий» барои дарёғти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08 - назария ва методикаи таҳсилоти қасбӣ (13.00.08.04-Назария ва методикаи фанҳои гуманитарӣ) кори илмии баанҷомрасида ҳисобида шуда, ба талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 ба тасвib расидааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори унвони номзади илми педагогика аз рӯи ихтисоси 13.00.08 - назария ва методикаи таҳсилоти қасбӣ (13.00.08.04-Назария ва методикаи фанҳои гуманитарӣ) мебошад.

Муқарриз:

Доктори илмҳои педагогӣ, профессор, мудири кафедраи барномасозӣ ва низомҳои зехнии Донишгоҳи байналмилалии сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон

Мирзоев Абдулазиз
Раҷабовиҷ

Маълумот барои тамос: Шаҳри Душанбе, хиёбони Борбад 48/5
Тел.+992 2348802, +992918636113; Почтаи электронӣ: azizi69@mail. ru

Имзои А. Р. Мирзоев-ро тасдик мекунам
Сардори РК ва КМ ДБССТ

Чураев Ш. Н.

